

54. ชื่อเรื่อง ปัญจักสีลัต

ผู้แต่ง สมปราชญ์ อัมมะพันธุ์

สถานที่พิมพ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ปี พ.ศ. 2553

ชนิดเอกสาร บทความ

ประเทศชาติที่จะเจริญก้าวหน้าได้ย่อมต้องอาศัยประชากรที่มีคุณภาพสูง คือมีการศึกษาดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีระเบียบวินัย มีความขยันขันแข็งในการทำงาน และมีสุขภาพอนามัยดีทั้งร่างกายและจิตใจ การมีสุขภาพอนามัยดีนั้น ส่วนหนึ่งก็มาจากการออกกำลังกาย หรือการเล่นกีฬา ให้เขาลองหันมาเล่นกีฬา น่าจะเป็นทางออกอย่างหนึ่งสำหรับคนที่เรียนหนังสือไม่เก่ง กีฬามีส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการสร้างชาติ ถ้าทุกคนในชาติหันมาเล่นกีฬาเป็นประจำ ก็จะทำให้ร่างกายของเขาแข็งแรงสมบูรณ์ ห่างไกลจากโรคภัยไข้เจ็บ ช่วยลดงานของโรงพยาบาลลงได้ส่วนหนึ่ง กีฬาจะช่วยให้คนมีอารมณ์ดี ร่าเริง แจ่มใส คลายเครียดและปัญจักสีลัตสนุกสนาน นอกจากนี้ถ้าเขาเล่นกีฬาได้เก่งจริงๆ เขาจะกลายเป็นนักกีฬาทีมเยาวชน ทีมเยาวชน ทีมชาติ และนักกีฬาอาชีพที่มีรายได้เป็นกอบเป็นกำ สร้างความมั่นคงให้ครอบครัวได้ เช่น คุณสมจิตร จงจอหอ นักมวยเหรียญทองโอลิมปิก น้องไก่ น้องอร น้องประกาศรีฯ นักยกน้ำหนักเหรียญทองโอลิมปิก น้องเยาวภา นักเทควันโดและนักกีฬาอีกคนหนึ่งประสบความสำเร็จเพราะการเล่นกีฬาจริงๆ คือ คุณภราดร ศรีชาพันธุ์ นอกจากการเล่นเทนนิสจนร่ำรวยและมีชื่อเสียงแล้ว มิใช่เพราะเล่นกีฬาหรือที่ทำให้คุณภราดรฯ ได้คู่ชีวิตเป็นถึงนางงามจักรวาล เห็นมั๊ยคนที่เรียนหนังสือเก่งก็ไม่ว่าจะทำได้และทุกๆ สปีที่มีกีฬาโอลิมปิกถ้าคุณได้เข้าแข่งขันกีฬา อะไรก็ได้ที่เขามีแข่งขันกันในกีฬาโอลิมปิกเกิดคุณได้เหรียญมา เกียรติยศชื่อเสียง และเงินทองจะไหลมาเทมาเหมือนนักกีฬารุ่นพี่ๆ ที่ทำสำเร็จมาแล้ว เศรษฐีใหม่จะเกิดขึ้นได้ 4 ปีต่อครั้ง คนคนนั้นอาจจะเป็นเราก็ได้ ดังนั้นเราหันมาเล่นกีฬา กันเถิดครับ การส่งเสริมการกีฬาไม่ใช่ให้ออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬาเพียงอย่างเดียว สิ่งที่เกี่ยวข้องกับ การเล่นกีฬาที่ต้องเกี่ยวกับอาหารการกินที่มีประโยชน์ต่อร่างกายด้วย ไม่ใช่ให้คนกินอาหารขยะเหมือนที่เป็นอยู่ในขณะนี้และการจัดการส่งเสริมการกีฬา ความจริงต้องคิดเป็นระบบให้คนไทยเล่นกีฬากันตั้งแต่ระดับเด็กๆ จนถึงผู้ใหญ่ไปเลยถ้าผมไม่เกรงใจ ผมอยากจะเรียนเสนอท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้บรรจุกีฬาเข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นการบังคับเลยว่านักเรียนที่จะจบชั้นประถม จะต้องเรียนรู้และเล่นกีฬาเป็นอย่างน้อย 2 ชนิด คือ 1.วิชาบังคับ ต้องเล่นกีฬาพื้นเมืองของไทย 1 ชนิด เช่น มวยไทย กระบี่กระบอง ฟันดาบ ตะกร้อ ปัญจักสีลัต (หรือกระทรวงจะเลือกอะไร เป็นกีฬาไทยอีกก็ไม่ว่ากัน) และมีกีฬาสากลให้เลือกอีก 1 ชนิด เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล รักบี้ กอล์ฟ เทนนิส แบดมินตัน วูตวู้ เทควันโด มวยปล้ำ ฯลฯ หมายความว่าเมื่อเด็กเรียนจบชั้นประถมศึกษา เขาจะต้องมีความรู้ด้านกีฬาอย่างน้อย 2 อย่าง คือ 1. กีฬาไทย เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยไปด้วย 2. กีฬาสากล ให้เลือกตามความสมัครใจ เพื่อเขาจะนำไปฝึกฝนให้เก่งจนเป็นนักกีฬาอาชีพที่เขาถนัดต่อไป ส่วนระดับมัธยมและระดับอุดมศึกษาก็อาจจะกำหนดวิชากีฬาบังคับและกีฬาสากลให้เลือกเพิ่มขึ้น จะเลือกเอา

อะไร อย่างไร ผมไม่ติดใจหรอกครับ แต่ที่เสนอไว้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมเด็กไทยให้หันมาเล่น กีฬาเพิ่มขึ้น ดีกว่าให้เขามัวสุมไปเล่นเกมจนติดเกมหรือไปติดยาเสพติด หรือคุณว่าไง ที่นี้ผมก็อยาก เรียนเสนอกีฬาหรือการเล่นแบบไทยๆ ที่เด็กไทยสมัยก่อนเขาเล่นกัน ซึ่งมีอยู่มากมาย บางอย่างก็ เหมาะสำหรัเด็กๆ บางอย่างก็เหมาะสมสำหรับผู้ใหญ่ บางอย่างก็เหมาะกับเพศหญิงหรือเพศชาย เพื่อ ท่านผู้เป็น ส.ว. (ผู้สูงวัย) ขนาดผมจะได้ลองรำลึกย้อนมองอดีตแห่งความสนุกสนานได้บ้าง และเผื่อให้ คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ว่าเด็กไทยสมัยก่อนเขาเล่นอะไรกันบ้าง ถ้าเห็นว่ามันสนุกจะนำมาฟื้นฟูเล่นกัน หรือนำไปถ่ายทอดให้เด็กเล่นกันในโรงเรียน ผมก็ว่าน่าจะเป็นประโยชน์ไม่น้อยนาขอรับ กีฬาที่ผม อยากรเรียนเสนอในวันนี้ เป็นกีฬาพื้นเมืองที่นิยมเล่นกันในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะนั่นก็คือ “สิดะ ซิดะ ซิลัท ตีกา ปือตีกา” แต่ปัจจุบันได้รับการพัฒนาจนกลายเป็น “ปัญจสิดะ” หรือ “ปัญจัก สิลัต” กีฬาพื้นเมืองของไทยที่จัดให้มีการแข่งขันจนกลายเป็นกีฬาระดับนานาชาติไปแล้ว “สิดะ” เป็น ศิลปะป้องกันตัวอย่างหนึ่งของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีรูปแบบการต่อสู้ป้องกันตัว หลายแบบ มีทั้งการต่อสู้คล้ายมวยไทยที่ใช้อวัยวะต่างๆ ของร่างกายมีหมัดเท้า เข่า ศอก เป็นอาวุธ บางอย่างก็คล้ายคาราเต้และยูโดของญี่ปุ่น กังฟูของจีนที่สามารถจับมัดเหวี่ยงคู่ต่อสู้ได้ด้วย เรียกว่า เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวลูกผสม นานาชาติก็ว่าได้ ประวัติความเป็นมาของ “สิดะ” เล่ากันมาว่า การต่อสู้แบบ “สิดะ” มีกำเนิดมาประมาณ 400 ปีแล้วที่เกาะสุมาตรา อินโดนีเซีย มีสามสหยา ชื่อ บุษันนุดดิน ชัมชุดดิน และฮามินนุดดิน เดินทางไปศึกษาวิทยายุทธ์ ณ เมืองอะแจซึ่งอยู่ทางทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือของสุมาตรา ฮามินนุดดิน ได้แรงบันดาลใจจากการสังเกตเห็นน้ำตกพุดดอก บอมอร์ (อินทนิล) ตกลงไปในสระลอยหมุนวนกลับไปกลับมา เขาได้นำเอาลีลาการหมุนของดอกบอ มอร์ มาประยุกต์เป็นท่าทำให้แก่เพื่อน เพื่อนทั้งสองช่วยกันคิดดัดแปลงท่าเคลื่อนไหวแขนขาเพื่อ ป้องกัน ตัวและทำร้ายปรปักษ์ เกิดเป็นวิชา “สิดะ” ขึ้น สามสหยาได้นำเอาการต่อสู้แบบสิดะไป ถ่ายทอดจนเป็นที่แพร่หลาย อีกตำนานหนึ่งกล่าวว่า ตีกา หรือ สิดะ เกิดที่เมืองเมกกะในอาหรับ มี ทหารเอกของพระนบี มุหะหมัดชื่อ “ไซนิดาอุลลิน” กับ “ไซนิดาอะสัน” เป็นผู้คิดวิชานี้ขึ้นแล้วได้ นำเอาศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวนี้ไปสอนให้แก่ทหารเพื่อใช้ในการทำสงคราม ต่อมาได้นำเอากริขมาใช้ ร่ายรำทำตีกาประกอบกับการใช้มือเปล่าด้วย (ประพนธ์ เรืองณรงค์. 2525 : 181) สำหรับสยาม ปรากฏว่าตีกา หรือสิดะเข้ามาทางแหลมมลายู สืบเค้าเงื่อนไม่ได้ว่าใครเป็นผู้นำมาเป็นคนแรกทราบ เพียงว่าเริ่มฝึกหัดเล่นที่นี้ก่อน แล้วเลยกลายเป็นกีฬาพื้นเมืองที่ชาวไทยมุสลิมนิยมเล่นในงานรื่นเริง ต่างๆ (กรมพลศึกษา. 2525 : 298) สิดะ เป็นการร่ายรำที่เป็นการแสดงมากกว่า ศิลปะการต่อสู้แบบ สมจริง ท่าทางยกมือยกไม้มีส่วนคล้ายมวยจีนหรือกังฟู บางท่านจึงสันนิษฐานว่าต้นกำเนิดของสิดะ น่าจะสืบเนื่องมาจากพ่อค้าจีนซึ่งมาติดต่อค้าขายกับเมืองปัตตานีสมัยโบราณ ได้นำเอาศิลปะการต่อสู้ แบบมวยจีนของตนมาเผยแพร่ เกิดการผสมผสานกับมวยพื้นเมืองของปัตตานีกลายเป็น “สิดะ” ขึ้น การแต่งกายของนักสิดะ “สิดะ” เป็นศิลปะป้องกันตัวอย่างหนึ่งของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ มีรูปแบบการต่อสู้ป้องกันตัวหลายแบบ มีทั้งการต่อสู้คล้ายมวยไทยที่ใช้อวัยวะต่างๆ ของ ร่างกาย เครื่องแต่งกายประกอบด้วยผ้าโพกศีรษะหรือสวม “หมวกกาปิเยาะ” สวมเสื้อคอกลมหรือ

คอตัง นุ่งกางเกงยาวไว้ง่าในแล้วนุ่งผ้าโสร่ง เรียกว่า “ผ้าซอเก๊ะ” ที่มีลวดลายสวยงามไว้ง่านอก แล้วมี “ผ้าลือปัก” คาดสะเอวหรือคาดเข็มขัดทับโสร่งให้แน่น บางทีก็จะเห็นบริขั้วที่สะเอวด้วยและไม่สวมรองเท้า การเล่นสิละจำเป็นต้องมีดนตรีประกอบเหมือนกีฬามวยไทย เครื่องดนตรีสิละประกอบด้วย กลองยาว (กือแนใหญ่) 1 ใบ กลองเล็ก (กือแนเล็ก) 1 ใบ ข้องใหญ่ (ฆง) 1 คู่ และปี่ชวา 1 เล้า สถานที่เล่นสิละนิยมเล่นบนเวที บนพื้นธรรมดา บนลานดินหรือสนามหญ้าก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับงานหรือโอกาสที่จัดให้มีการเล่นสิละ การเล่นสิละเมื่อนักสิละขึ้นเวทีหรือสังเวียนแล้ว ดนตรีจะประโคม นักสิละจะลงมือไหว้ครูมีท่ารายรำต่างๆ โดยผลัดกันไหว้ทีละคน เมื่อไหว้ครูเสร็จ ก่อนลงมือต่อสู้กัน นักสิละจะทำความเคารพซึ่งกันและกันด้วยการ “สาলামัต” คือ ต่างยื่นมือออกมาสัมผัสกันแล้วเอามือมาแตะหน้าผากของตนเอง ต่อจากนั้นก็เริ่มต่อสู้ด้วยการรายรำ ออกท่าทางตามศิลปะสิละ ซึ่งคล้ายกับการรำ มวยจีนหรือกังฟูมีการกระโดดเท้า ประหมื่อหรือเอาฝ่ามือตีต้นขาของตนเองจนเกิดเสียงดังเป็นการข่มขวัญคู่ต่อสู้ เมื่อรำไปรำมาเป็นวงหรือก้าวถอยหน้าถอยหลังเป็นการลองเชิง พอสมควรแล้วต่างก็หาทางเข้าต่อสู้กัน หากจังหวะใช้มือฟาดให้เท้าตันร่างหรือใช้เท้าเหยียบเข้าคู่ต่อสู้ ผลัดกันรุกกันรับสักครู่ก็ถอยออกมารายรำใหม่สลับกันไป กติกาการเล่นสิละ 1. ผู้ใดถูกคู่ต่อสู้ทำให้ล้มติดต่อกัน 2 ครั้งโดย ไม่สามารถทำให้คู่ต่อสู้ล้มบ้างถือเป็นแพ้ 2. ถูกจับแล้วแก้ไขไม่ได้ ถือเป็นแพ้ 3. ยอมแพ้ เมื่อเห็นว่าสู้ไม่ได้ ข้อห้าม 1. ห้ามใช้นิ้วมือตีตาคู่ต่อสู้ 2. ห้ามกำหมัดแน่นอย่างมวยไทยหรือมวยสากล คือให้กำหมัดหลวมๆ 3. ห้ามปีบคอคู่ต่อสู้ 4. ห้ามต่อยแบบมวยไทย คือห้ามใช้ศอกและเข่า ในระยะหลังๆ “สิละ” กลายเป็นกีฬาพื้นเมืองที่เจ้าภาพมักจัดขึ้นแสดงโชว์ เพื่อความสนุกสนาน ในงานรื่นเริง งานเลี้ยงต้อนรับแขกหรืองานพิธีการต่างๆ ของชาวไทยมุสลิม การต่อสู้เพื่อมุ่งเอาแพ้ เอาชนะกันมีน้อย สิละจึงเกือบกลายเป็นศิลปะการแสดงไปประกอบกับมีกีฬาอย่างอื่นที่คล้ายกับสิละ เช่น มวยไทย ซึ่งมีความสนุกสนานและน่าตื่นเต้นกว่า การถ่ายทอดวิชานี้ก็มีน้อย ดังนั้นผู้ที่นิยมเล่นสิละจึงมีน้อยลงตามลำดับ ขณะที่กีฬาสิละได้รับความนิยมน้อยลงนั้น กลับมีเรื่องที่น่ายินดี เพราะในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 15 มีการแข่งขันกันในวันที่ 9 - 20 กันยายน 2530 ที่ประเทศอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพ กีฬาใหม่อีกประเภทหนึ่งที่ได้รับการบรรจุเข้าแข่งขันในครั้งนี้ด้วย คือกีฬา “ปัญจะสิละ” หรือ “ปัญจักลีลัต” ซึ่งก็คือกีฬาที่ชาวไทยมุสลิมรู้จักกันดีมานานแล้วในนามของ “สิละ” หรือ “ติกา” นั่นเอง ปัญจะสิละ” หรือ “ปัญจักลีลัต” มาจากภาษา อินโดนีเซียว่า Pen Cak Silat หมายถึง ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวโดยใช้มือและเท้าอย่างมีท่วงท่ารายรำ มีลีลาเคลื่อนไหวที่สง่างามและมีศิลปะ ความหมายคล้ายคลึงกับกีฬาสิละของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั่นเอง (เฉลิม มากนวล. 2530:32)

ขอเปรียบเทียบลักษณะของ “สิละ” กับ “ปัญจักลีลัต” สิละ ปัญจักลีลัต

1. มีการไหว้ครู	1. ไม่มีการไหว้ครู
2. มีดนตรีประกอบการต่อสู้	2. ไม่มีดนตรีประกอบ
3. มีการรายรำท่าต่างๆ ก่อนการต่อสู้	3. มีการรายรำ ท่าต่างๆ ก่อนการต่อสู้ เช่นกัน

4. การต่อสู้มีลักษณะเป็นศิลปะการแสดง ผสมกับศิลปะการต่อสู้ด้วยมือเปล่า คล้ายกังฟู	4. การต่อสู้มีลักษณะเป็นศิลปะการแสดงผสมกับศิลปะการต่อสู้ด้วยมือเปล่า คล้ายมวยจีน
หรือ ขอเปรียบเทียบลักษณะของ “ศิลปะ” กับ “ปัญญาจักสีลัต” มวยจีนหรือ กังฟู มีการใช้ฝ่ามือฟาด จับ ปล้ำ ใช้เท้าดันร่างกายหรือเหยียบเข้าคู่ต่อสู้ แต่เป็นการต่อสู้ที่ไม่เอาจริงเอาจัง	
5. การต่อสู้จะผสมผสานกับศิลปะการรำรำ จนนดูกลมกลืนกันไป ผสมมวยไทย มีการกำหมัด แบมือ คว่ำมือ หางมือ มีการชกตอย ตบ ศอก เข่า ถีบเตะได้ และเป็นการต่อสู้ที่จริงจังด้วยอาวุธต่างๆ เป็นชุดๆ แล้วถอยฉาก	5. การต่อสู้จะผสมผสานกับศิลปะการรำรำ จนนดูกลมกลืนกันไป ลักษณะการเล่นกีฬาปัญญาจักสีลัตจะเริ่มด้วยการรำรำท่าต่างๆ แล้วเข้าต่อสู้กันด้วยฝ่ามือ หมัด เท้า เข่า ศอก คล้ายมวยไทย เมื่อเข้าทำร้ายคู่ต่อสู้แล้ว ก็ถอยออกมารำรำอีกครั้งหนึ่ง

การต่อสู้กันนั้นจะใช้อาวุธอะไรก็ได้ไม่จำกัด จะจำกัดแต่เพียงจุดที่ทำแล้วได้คะแนน คือต้องโจมตีที่อก ท้องและบริเวณหลังเท่านั้น บริเวณนี้จะต้องใส่เครื่องป้องกัน เรียกว่า Body Protector หรือเกราะนั่นเอง รวมทั้งที่อวัยวะเพศก็ต้องสวมกระบัง (สมปราชญ์ อัมมะพันธ์. 2548:158)

กติกาของกีฬาปัญญาจักสีลัต 1. เมื่อคู่ต่อสู้ล้มแล้วห้ามซ้ำ 2. ห้ามทำร้ายตรงส่วนที่เป็นข้อต่อหรือข้อพับ 3. ห้ามทำร้ายบริเวณศีรษะ ลำคอ อวัยวะเพศ 4. ห้ามใช้ยาหรือสิ่งที่เป็นอันตรายแก่คู่ต่อสู้ 5. ห้ามใช้ยาได้ทุกชนิด 6. ห้ามสวมกำไล แหวน นาฬิกา สร้อยคอและเครื่องประดับทุกชนิด 7. ห้ามไว้เล็บยาวเกินควร การแต่งกายนักกีฬาปัญญาจักสีลัตจะแต่งกายคล้ายชุดยูโด คือสวมกางเกงขายาว สีดำคล้ายกางเกงจีน สวมเสื้อแขนยาวสีดำ สวมเกราะหรือเครื่องป้องกันบริเวณ ลำตัวสวมกระบังปลอกแขน และสายคาดแนว เข็มขัดมีสองสี คนหนึ่งคาดสีแดง อีกคนหนึ่งจะคาดสีน้ำเงิน เป็นสีประจำมุมของตนคล้ายมวยสากล สนามแข่งขันปัญญาจักสีลัตมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยกพื้นสูงจากพื้น 5 เซนติเมตร เป็นพื้นที่เรียบขนาด 9 x 9 เมตร มีผ้าใบพื้นนิ่มคลุมคล้ายสนามยูโด ตรงกลางเป็นวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง 7 เมตร ล้อมรอบวงกลมขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เมตร อีกวงหนึ่งวงกลมใหญ่ คือสนามหรือเวทีการแข่งขัน ถ้าออกนอกวงกลมใหญ่หรือเหยียบเส้น กรรมการจะสั่งยุติการต่อสู้ทันที กำหนดการแข่งขันแบ่งออกเป็น 3 ยก ยกละ 2 นาที พัก 1 นาที ผลการแข่งขันอาจตัดสินใช้แพ้ชนะกันด้วยคะแนนหรือชนะน็อกเอาต์ ในกรณีที่ทำให้คู่ต่อสู้ล้มลงแล้ว คู่ต่อสู้ไม่สามารถลุกขึ้นมาภายใน 10 วินาที เหมือนมวยสากล การให้คะแนนกรรมการจะพิจารณาว่าใครทำเข้าเป้าคือบริเวณอก ท้อง สีข้างและหลังที่มีเกราะหรือเครื่องป้องกันอยู่นั่นเอง ใครทำเข้าเป้ามากกว่าก็ได้คะแนน แต่คะแนนจะกำหนดค่าแตกต่างกัน ดังนี้ 1. การใช้มือเข้าโจมตีหรือทำร้ายคู่ต่อสู้ โดยใช้ หมัด ศอก ฝ่ามือตบ เข่าเป้า ได้ 1 คะแนน 2. การใช้เท้าหรือเข่าทำเข้าเป้า ได้ 2 คะแนน 3. การทำให้คู่ต่อสู้ล้มลงจะได้ 3 คะแนน 4. การทำให้คู่ต่อสู้ล้มลงแล้วลื้อคู่ต่อสู้ ทำให้ ไม่สามารถลุกขึ้นมาภายใน 5 วินาทีได้ 5 คะแนน 5. ในแต่ละยกยังมีคะแนนศิลปะในการเข้าโจมตี คือศิลปะในการรำรำ ประสมประสานกับการเข้าทำ คือทำกลมกลืนกันดี ให้ยกละ 5 คะแนน แล้วเอาคะแนนไปรวมกับคะแนนการต่อสู้ ถ้าเข้าโจมตีลักษณะเดียวกันซ้ำๆ กันหลายครั้ง ถือว่าได้คะแนนเพียง 1 คะแนนเท่านั้น ครั้งต่อไปไม่ได้คะแนน เช่น ชก 1 ครั้ง ครั้งต่อไปชกอีกไม่ได้หรือชกได้แต่ไม่มีคะแนนให้ ต้องเปลี่ยนไปใช้อาวุธ

อย่างอื่น เช่น ชกครั้งหนึ่ง ตบครั้งหนึ่ง หลังมือครั้งหนึ่ง พันด้วยสันมืออีกครั้งหนึ่ง อย่างนี้ได้คะแนนรวมกันเป็น 4 คะแนน แต่ต้องไม่เกิน 4 ครั้ง ในการเข้าทำครั้งหนึ่ง เมื่อครบ 4 ครั้งหรือ 4 ท่าแล้วต้องถอยกลับมาใหม่ แล้วจึงร่ายรำเข้าไปโจมตีคู่ต่อสู้ใหม่ หรือถ้าเข้าโจมตีด้วยการเตะแล้วโยนเข้าตามด้วยหมัดตรง ก็จะได้คะแนนตามกติกา เป็น $2 - 2 - 1 = 5$ คะแนน อย่างนี้เป็นต้น การตัดสินการแข่งขัน กรรมการตัดสินการแข่งขันมีกรรมการห้ามบนเวที 1 คน กรรมการให้คะแนน 5 คน รวมมีกรรมการ 6 คน กรรมการห้ามบนเวทีเป็นผู้ควบคุมการแข่งขัน ไม่มีสิทธิให้คะแนนแต่มีสิทธิสั่งตัดคะแนนหรือยุติการแข่งขันได้ ในกรณีที่เห็นว่าจะเกิดอันตราย เหมือนมวยสากลสมัครเล่น การให้คะแนนในแต่ละยกไม่จำกัดแล้วแต่ใครทำได้ตามกติกา ส่วนการตัดสินแพ้ชนะจะถือเอาเสียงข้างมากของกรรมการให้คะแนน 5 คน เหมือนกับการให้คะแนนมวยสากลสมัครเล่น “ลีละ” กีฬาพื้นเมืองของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือในชื่อใหม่ คือ “ปัญจักลีลัต” เป็นกีฬาที่น่าสนใจและส่งเสริมให้เล่นกันทั่วไป กฎกติกาเหล่านี้ อาจมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เป็นกีฬาสากลมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้ฝีมือมวย ในการต่อสู้ป้องกันตัวหรือทำร้ายคู่ต่อสู้ ผสมผสานกับท่ารำอย่างมีศิลปะ ขณะนี้ได้มีการส่งเสริมให้มีการแข่งขันในระดับนานาชาติมากขึ้น เช่น ในการแข่งขันซีเกมส์หรือการแข่งขันปัญจักลีลัตชิงแชมป์โลกที่กรุงเทพฯ ประเทศเนเธอร์แลนด์ เมื่อปี 2533 นอกจากนี้ยังมีการแข่งขันชิงแชมป์โลกในเมืองไทย อีกหลายครั้งแม้กระทั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ก็เคยจัดให้มีการแข่งขันปัญจักลีลัตระดับนานาชาติมาแล้ว ผมว่านะครับ ผมว่าการเล่นกีฬาปัญจักลีลัตนี้เป็นกีฬาที่คนในจังหวัดชายแดนภาคใต้เรารู้จักและนิยมเล่นกันมานานแล้ว เรามีนักกีฬาปัญจักลีลัตที่เก่งๆ อยู่มากมาย เรียกว่าเราถนัดและได้เปรียบมากกว่าคนชาติอื่นตอนนี้เขานำกีฬาปัญจักลีลัตเข้าแข่งขันในกีฬาซีเกมส์ได้แล้ว ถ้าเราผลักดันให้ปัญจักลีลัตได้เข้าแข่งขันในระดับเอเชียนเกมส์และที่สุดถ้าสามารถนำไปแข่งขันในกีฬาโอลิมปิกได้ ถึงเวลานั้นโอกาสที่นักกีฬาไทยจะได้เหรียญทองโอลิมปิกจากกีฬาปัญจักลีลัตก็จะมีอย่างแน่นอน เมื่อไหร่...ฝันของผมจะเป็นจริง...เฮ้อ